Senatorowie chcą zmian w ustawie dotyczącej wspólnot gruntowych

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: czwartek, 19, grudzień 2024 14:59
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 1227

Mimo uwag Związku Powiatów Polskich i Ministerstwa Sprawiedliwości, senackie komisje poparły nowelizację ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych.

Nowelizacja, przygotowana przez grupę senatorów, zakłada, że w decyzjach (prawdopodobnie dotyczących ustalenia, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową, ustalenia wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie; piszemy prawdopodobnie gdyż formuła legislacyjna jest dosyć niezgrabna i nie rozstrzygnięto tego podczas posiedzenia) wydawanych na podstawie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, gdzie nie będzie można stwierdzić nieważności, a zajdą jej przesłanki, będzie wydawana decyzja nadzorcza o wydaniu decyzji z naruszeniem prawa. Ma to pozwolić osobom „pokrzywdzonym" takimi decyzjami ubieganie się o odszkodowanie od organu. Potencjalną zmianę tłumaczy się tym, że obecne brzmienie przepisu jest identyczne jak to, które zostało podważone przez Trybunał Konstytucyjny w przypadku ustawy o scalaniu i wymianie gruntów i które zostało w podobny sposób znowelizowane.

Sceptyczne opinie wysłał Związek Powiatów Polskich i Ministerstwo Sprawiedliwości. Na posiedzeniu senackich komisji, które rozpatrywały projekt w dniu 17 grudnia, argumenty podważające sens nowelizacji powtórzył ekspert ZPP. Zauważono, że:

- ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych zakładała zamknięcie tematu do któregoś momentu czasowego – możliwość prowadzenia postępowań nadzorczych de facto spowoduje odtwarzanie stanu faktycznego, który opiera się na zaszłościach prawnych;
- prawo do odszkodowań mogą finalnie uzyskać osoby, które były bierne podczas rzeczywistych postępowań, a które domyślnie zamknęły temat;
- inny jest charakter przepisów dotyczących decyzji z ustawy o wspólnotach, a inny z ustawy o scalaniu – te pierwsze to decyzje deklaratywne, stwierdzające istnienie danego stanu faktyczno-prawnego, te scaleniowe są konstytutywne, tworzą nowe stosunki prawne i zmieniają stosunki własnościowe na danym terenie, więc wyrok TK nie jest możliwy do całkowitego, bezpośredniego przełożenia;
- przez sformułowanie przepisu art. 8o nie jest pewne czy będzie to dotyczyć tylko decyzji wydawanych przez starostę czy wszystkich decyzji wydawanych na podstawie ustawy, także tych sprzed reformy samorządowej, co prowadziłoby teoretycznie do możliwości odszkodowań od Skarbu Państwa.

Mimo tych argumentów oraz wątpliwości niektórych senatorów, komisje przychyliły się do formuły przepisu zaproponowanej przez Ministerstwo Rolnictwa, co określono mianem ducha kompromisu:

„Art. 8o. 1. Do postępowań dotyczących wzruszenia decyzji ostatecznych wydanych na podstawie niniejszej ustawy nie stosuje się art. 145-145b oraz art. 154-155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli upłynęło 5 lat od dnia, w którym stała się ostateczna, decyzja o ustaleniu, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową, ustaleniu wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie.

2. Nie stwierdza się nieważności decyzji o ustaleniu, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową, ustaleniu wykazu uprawnionych do udziału we wspólnocie gruntowej oraz wykazu obszarów gospodarstw rolnych przez nich posiadanych i wielkości przysługujących im udziałów we wspólnocie,

Phoca PDF

jeżeli od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, upłynęło 5 lat.”

Projektem zajmie się teraz Senat, a następnie – jeśli izba wyższa tak zdecyduje – zostanie ona skierowana do Sejmu jako senacka inicjatywa ustawodawcza.

Phoca PDF